

ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๑

สารบัญ

หน้า

คำนำ

ทำไมต้องเรียนศิลปะ

เรียนรู้อะไรในศิลปะ

สาระและมาตรฐานการเรียนรู้

คุณภาพผู้เรียน

ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง

อภิธานศัพท์

คณะผู้จัดทำ

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

ทำไมต้องเรียนศิลปะ

เรียนรู้อะไรในศิลปะ

- ทักษะศิลปะ

- ดนตรี

- นาฏศิลป์

สาระและมาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ ๑ ทักษะศิลป์

มาตรฐาน ศ ๑.๑ สร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ตามจินตนาการ และความคิดสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่างานทัศนศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดต่องานศิลปะอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

มาตรฐาน ศ . เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างทัศนศิลป์ ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม เห็นคุณค่างานทัศนศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และสากล

สาระที่ ๒ ดนตรี

มาตรฐาน ศ ๒.๑ เข้าใจและแสดงออกทางดนตรีอย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่าดนตรี ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดต่อดนตรีอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

มาตรฐาน ศ ๒.๒ เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างดนตรี ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าของดนตรีที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล

สาระที่ ๓ นาฏศิลป์

มาตรฐาน ศ ๓.๑ เข้าใจ และแสดงออกทางนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่านาฏศิลป์ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

มาตรฐาน ศ ๓.๒ เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างนาฏศิลป์ ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าของนาฏศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล

คุณภาพผู้เรียน

จบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

-

-

-

-

-

-

จบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

-

-

-

-

-

-

จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

-

-

-

-

-

-

จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖

-

-

-

-

-

-

ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง

สาระที่ ๑ ทักษะศิลป์

มาตรฐาน ศ ๑.๑

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๑	.	•
	.	•
	.	•
	.	•
	.	•
ป.๒	.	•
	.	•
	.	•

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๒	.	●
	.	●
	.	●
	.	●
	.	●
ป.๓	.	●
	.	●
	.	●
	.	●
	.	●
	.	●
	.	●

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๓	.	•
	.	•
	.	•
ป.๔	.	•
	.	•
	.	•
	.	•
	.	•
	.	•
	.	•
	.	•
	.	•

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๕	.	●
	.	●
	.	●
	.	●
	.	●
	.	●
	.	●
ป.๖	.	●
	.	●
	.	●

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๖	.	●
	.	●
	.	●
	.	●
ม.๑	.	●
	.	●
	.	●
	.	●
	.	●
	.	●

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.๒	.	•
	.	•
	.	•
	.	•
	.	• •
	.	•
	.	•
ม.๓	.	•
	.	•
	.	•
	.	•

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.๓	.	●
	.	●
	.	●
	.	●
	.	●
	.	●
	.	●
ม.๔-๖	.	●
	.	●
	.	●

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.๔-๖	.	●
	.	●
	.	●
	.	●
	.	●
	.	●
	.	●
	.	●

สาระที่ ๑ ทักษะศิลป์

มาตรฐาน ศ ๑.๒

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๑	.	•
ป.๒	.	•
	.	•
ป.๓	.	•
	.	•
ป.๔	.	•
	.	•
ป.๕	.	•
	.	•
ป.๖	.	•
	.	•

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๖	.	•
ม.๑	.	•
	.	•
	.	•
ม.๒	.	•
	.	•
	.	•
ม.๓	.	•
	.	•
ม.๔-๖	.	•
	.	•

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.๔-๖	.	●

สาระที่ ๒ ดนตรี

มาตรฐาน ศ ๒.๑

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๑	.	• - - -
	. - -	• - (Dynamic) • Tempo
	.	• •
	.	• - - - ○ - ○
	.	• - - - ())
ป.๒	.	• •
	. - , - -	• - - -

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๒	.	<ul style="list-style-type: none"> • •
	.	<ul style="list-style-type: none"> •
	.	<ul style="list-style-type: none"> • - -
ป.๓	.	<ul style="list-style-type: none"> • •
	.	<ul style="list-style-type: none"> • (- - -) •
	.	<ul style="list-style-type: none"> • - - -
	.	<ul style="list-style-type: none"> • •
	.	<ul style="list-style-type: none"> •
	.	<ul style="list-style-type: none"> • - -
	.	<ul style="list-style-type: none"> • - -

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๔	.	<ul style="list-style-type: none"> ● - -
	.	<ul style="list-style-type: none"> ● ●
	.	<ul style="list-style-type: none"> ● ● ● ●
	.	<ul style="list-style-type: none"> ● - - - - ● - -
	.	<ul style="list-style-type: none"> ●
	.	<ul style="list-style-type: none"> ●
	.	<ul style="list-style-type: none"> ●
	ป.๕	.

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๕	.	<ul style="list-style-type: none"> • •
	.	<ul style="list-style-type: none"> • - - <p style="text-align: right;">Pentatonic scale</p> <p style="text-align: center;">Pentatonic scale</p>
	.	<ul style="list-style-type: none"> • •
	.	<ul style="list-style-type: none"> • • • <p style="text-align: center;">Canon Round</p>
	.	<ul style="list-style-type: none"> • <p style="text-align: right;">-</p>
	.	<ul style="list-style-type: none"> • •
ป.๖	.	<ul style="list-style-type: none"> •
	.	<ul style="list-style-type: none"> • • •
	.	<ul style="list-style-type: none"> • • • <p style="text-align: right;">C Major</p>
	.	<ul style="list-style-type: none"> • •

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๖	.	● - - -
	.	
ม.๑	.	● - - C Major
	.	● - -
	.	● - - - - - ABA
	.	● ● ●
	.	● - - -
	.	-
	.	●

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.๑	.	<ul style="list-style-type: none"> ● - - -
	.	<ul style="list-style-type: none"> ●
ม.๒	.	<ul style="list-style-type: none"> ●
	.	<ul style="list-style-type: none"> ● - - ()
	.	<ul style="list-style-type: none"> ● - -
	.	<ul style="list-style-type: none"> ● - -
	.	<ul style="list-style-type: none"> ●
	.	<ul style="list-style-type: none"> ● - - -
	.	<ul style="list-style-type: none"> ● ●

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.๓	.	<ul style="list-style-type: none"> ● - -
	.	<ul style="list-style-type: none"> ●
	.	<ul style="list-style-type: none"> ● ●
	.	<ul style="list-style-type: none"> ● - -
	.	<ul style="list-style-type: none"> ● - - - - -
	.	<ul style="list-style-type: none"> ● - -

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.๓	.	<ul style="list-style-type: none"> ● - - - - - -
ม.๔-๖	.	<ul style="list-style-type: none"> ● - -
	.	<ul style="list-style-type: none"> ● - -
	.	<ul style="list-style-type: none"> ● - - - -
	.	<ul style="list-style-type: none"> ● - - ●

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.๔-๖	.	●
	.	● - -
	.	●
	.	● ● ● ● ● ●

สาระที่ ๒ ดนตรี

มาตรฐาน ศ ๒.๒

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๑	.	•
	.	•
ป.๒	.	• - -
	.	• - -
ป.๓	.	• - - -
	.	• - -
ป.๔	.	• - -
	.	• - -

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๕	.	• - -
	.	• - -
ป.๖	.	• - -
	.	- -
	.	- -
ม.๑	.	• - -
	.	•
ม.๒	.	• - -
	.	• - -
ม.๓	.	• •
	.	•

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.๔-๖	.	<ul style="list-style-type: none"> ● ●
	.	<ul style="list-style-type: none"> ●
	.	<ul style="list-style-type: none"> ● - - - -
	.	<ul style="list-style-type: none"> ● - -
	.	<ul style="list-style-type: none"> ●

สาระที่ ๓ นาฏศิลป์

มาตรฐาน ศ ๓.๑

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๑	.	• - -
	.	• •
	.	•
ป.๒	.	• - - -
	.	• •
	.	• - -
	.	•
	.	•

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๓	.	<ul style="list-style-type: none"> ● - - - -
ป.๓	.	<ul style="list-style-type: none"> ● - -
	.	<ul style="list-style-type: none"> ● -
	.	<ul style="list-style-type: none"> - -
	.	<ul style="list-style-type: none"> ●
ป.๔	.	<ul style="list-style-type: none"> ● - -
	.	<ul style="list-style-type: none"> ● ●
	.	<ul style="list-style-type: none"> ●
	.	<ul style="list-style-type: none"> ● - -
	.	<ul style="list-style-type: none"> ● - -

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๕	.	<ul style="list-style-type: none"> ● - - -
	.	<ul style="list-style-type: none"> ●
	.	<ul style="list-style-type: none"> ● - - -
	.	<ul style="list-style-type: none"> ● - -
	.	<ul style="list-style-type: none"> ●
	.	<ul style="list-style-type: none"> ● ● ●
ป.๖	.	<ul style="list-style-type: none"> ●
	.	<ul style="list-style-type: none"> ● - -
	.	<ul style="list-style-type: none"> ● - - - -

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๖	.	•
	.	• - -
	.	•
ม.๑	.	• • • •
	.	• • • • •
	.	• - - -
	.	• •

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.๑	.	●
ม.๒	.	● - - - -
	.	●
	.	●
	.	● ●
	.	●
ม.๓	.	● - - - -

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.๓	.	<ul style="list-style-type: none"> ● - - -
	.	<ul style="list-style-type: none"> ● - - - -
	.	<ul style="list-style-type: none"> ● - - -
	.	<ul style="list-style-type: none"> ● - - - - -
	.	<ul style="list-style-type: none"> ● - - -
	.	<ul style="list-style-type: none"> ●

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.๔-๖	.	<ul style="list-style-type: none"> ● - - - -
	.	<ul style="list-style-type: none"> ● - - - ○ ○ ○ ○
	.	<ul style="list-style-type: none"> ● - - - -
	.	<ul style="list-style-type: none"> ● ●
	.	<ul style="list-style-type: none"> ● - -
	.	<ul style="list-style-type: none"> ● - - - - -

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.๔-๖	.	<ul style="list-style-type: none"> ● - -
	.	<ul style="list-style-type: none"> ● - -

สาระที่ ๓ นาฏศิลป์

มาตรฐาน ศ ๓.๒

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๑	.	• - -
	.	•
ป.๒	.	• - -
	.	•
	.	•
ป.๓	.	•
	.	• - -
	.	• -
ป.๔	.	• •
	.	• - -

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.๔	.	• -
	.	• -
ป.๕	.	• -
	.	• -
ป.๖	.	• - -
	.	•
ม.๑	.	•
	.	•
ม.๒	.	• - - - -
	.	• - - - -

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.๒	.	•
ม.๓	.	•
	.	•
	.	•
ม.๔-๖	.	•
	.	•
	.	•
	.	•

อภิธานศัพท์

ทัศนศิลป์

โครงสร้างเคลื่อนไหว (mobile)

งานสื่อผสม (mixed media)

จังหวะ (rhythm)

ทัศนธาตุ (visual elements)

ทัศนียภาพ (perspective)

ทัศนศิลป์ (visual art)

ภาพปะติด (collage)

วงสีธรรมชาติ (color circle)

วรรณะสี (tone)

(warm tone)

(cool tone)

สีคู่ตรงข้าม (complementary colors)

องค์ประกอบศิลป์ (composition of art)

ดนตรี

การดำเนินทำนอง (melodic progression)

·
·

ความเข้มของเสียง (dynamic)

loudness

ต้นสด

บทเพลงไล่เลียน (canon)

ประโยคเพลง (phrase)

ประโยคเพลงถาม - ตอบ

AB

()

- -
()

ผลงานดนตรี

เพลงทำนองวน (round)

รูปร่างทำนอง (melodic contour)

สีันของเสียง

องค์ประกอบดนตรี (elements of music)

อัตราความเร็ว (tempo)

(allegro)

(lento)

ABA

(ternary)

ternary form

A

B

A

(song form)

นาฏศิลป์

การตีบท

การประดิษฐ์ท่า

นาฏยศัพท์

บุคคลสำคัญในวงการนาฏศิลป์

ภาษาท่า

ส่วนขาและเท้า

ส่วนแขนและมือ

ส่วนลำตัว

ส่วนศีรษะใบหน้าและไหล่

สิ่งที่เคารพ

องค์ประกอบนาฏศิลป์

องค์ประกอบละคร

คณะผู้จัดทำ

คณะที่ปรึกษา

- .
- .
- .
- .
- .

คณะทำงานยกเว้น

- . นายวิฑูรย์ โสแก้ว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต ๒
- . นายบุญส่ง วรวัฒน์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นครนายก
- . นายจිරพันธ์ สมประสงค์ โรงเรียนคณะราษฎร์บำรุง จังหวัดปทุมธานี
- . นายศุภกิจ จำรัสสมบูรณ์ โรงเรียนปัญญาารคุณ กรุงเทพมหานคร
- . นายวิรัตน์ กุ่มคำ โรงเรียนวัดสี่ตึก กรุงเทพมหานคร
- . นายทินกร บัวพูล โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย (ฝ่ายประถม) กรุงเทพมหานคร
- . นายประพนธ์ พิสัยพันธุ์ โรงเรียนมาแตร์เดอีวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร
- . นายสิทธิชัย ตันเจริญ โรงเรียนสตรีวัดระฆัง กรุงเทพมหานคร
- . นางณัชดา ธรรมธนาคม โรงเรียนสุนัทร่วมน้ำใจ กรุงเทพมหานคร
- . นางเพ็ญศิริ กิมทอง โรงเรียนป้อมวิเชียรโชติการาม

- . นายธำรงค์ศักดิ์ ชำรงเลิศฤทธิ์ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา คณะทำงานและเลขานุการ
- . นางศรารัตน์ ลีไพบูลย์ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ
- . นายประยูทธ ไทยธานี สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ
- . นายประชา อ่อนรักษา สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ

คณะผู้รับผิดชอบกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

- นายธีรศักดิ์ ช่างเลิศฤทธิ์ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
- นางศรรัตน์ สี่ไพบุลย์ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
- นายประชา อ่อนรักษา สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา